

Balatonberényi Tükörkép

„Itt mindenki szóhoz jut.”

„A véleménye miatt senki ne szenvedjen zaklatást.”

BALATONBERÉNY KÖZSÉG HAVONTA MEGJELENŐ KIADVÁNYA

IX.évf, 1.szám 2015. január

Falukarácsony Balatonberényben

Rendhagyó módon a betlehemnél kezdődött idén a falu karácsonya. A Balatonberényért Egyesület szervezésében Ifi Géza plébános meggyújtotta a negyedik adventi gyertyát, majd a magányosok karácsonyáról beszélt.

Ezt követően a Művelődési Házban a zsúfolásig megtelt nézőteret Barjákné Martin Judit köszöntötte, majd Horváth Péter alpolgármester osztotta meg karácsonyi gondolatait az egybegyűttekkel. Az óvodások szereplése mosolyt és könnyeket csalt a szemekbe, a Csiribiri Diákszínjátszó-kör tagjai pedig megható gondolatokat fogalmaztak meg arról, nekik mit jelent a karácsony. Németajkú polgáraink és a Nyugdíjas Egyesület dalköre alkalomhoz illően karácsonyi dalokkal örvendeztette meg a közönséget. A fellépők sorát a hagyományörző bábtáncoltató betlehem zárta.

Végezetül a parkolóban a korábbi évekhez hasonlóan a civil szervezetek látták vendégül a falu lakosságát. Köszönet mindazoknak, aki részt vettek a meghitt est szervezésében.

www.balatonbereny.hu

Lantos Ferenc halálára

2014. december 20-án balatonberényi otthonában elhunyt dr. Lantos Ferenc, Kossuth- és Munkácsy-díjas festőművész tanár, a pécsi Művészeti Szabadiskola alapítója, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja. Feleségével, Apagyi Mária zongoraművész zenetanárral – aki a berényi templomban a szombat esti miséken szeretetből, társadalmi tevékenységként orgonál – 2006 óta laknak falunkban.

Az elhunyt művész festőként és grafikusként a magyar geometrikus irányzat jeles képviselője volt. Alkotó munkájára jelentősen hatott a természet organikus formáinak illeszkedése. Számos festményén megörökítette a Balatont és a berényi partok természeti szépségét.

Lantos Ferenc 85 évet élt. Temetése január 8-án volt Pécsen, ahol ő a város díszpolgára. Balatonberényt a temetésen 15 fő képviselte.

Tóth Lajosné

Térfigyelő kamerákat nyert községünk

A közbiztonság növelését szolgáló önkormányzati fejlesztések támogatásáról szóló BM rendelet alapján benyújtott pályázaton a Belügyminiszter Önkormányzatunkat 4.093.251. Ft támogatásban részesítette. Az elnyert összegből térfigyelő kamerák kerülnek telepítésre a község bevezető útjain és a külterületi utak becsatlakozásánál.

A térfigyelő kamerák által közvetített képek a Balatonkeresztúri rendőrsre kerülnek, ahol hamarosan rendszámfelismerő berendezés kerül telepítésre.

Mivel Balatonmárfiafürdőn és Balatonkeresztúron az elmúlt időszakban hasonló beruházások történtek, így közbiztonsági és bűnmegelőzési szempontból teljesen zárt, folyamatos ellenőrzés alatt álló területegyüttes jön létre.

A beruházás 2015 április elején valósul meg.

Horváth László
polgármester

Közlemény

Az önkormányzat tulajdonában lévő videokamera használhatatlanná vált, javítása nem lehetséges.

Az új kamera beszerzéséig a Képviselőtestületi ülések közvetítése szünetel.

Megértésüket köszönjük.

Horváth László
polgármester

Háziorvosi felhívás

Tisztelt Betegeim!

Ezúton értesítem Önöket, hogy január 20-án (kedd) és január 22-én (csütörtök) ügyeletben való részvétel miatt a rendelés elmarad.

Helyettesem ezeken a napokon Dr. Darabont Ferenc lesz.

Tisztelettel:
Dr. Belina Csaba
házi orvos

AZ ELSŐ ÜGYVÉDI IRODA BALATONSZENTGYÖRGYÖN! DR. RADICS OTTÓ ÜGYVÉD

Védőügyvédet, jogászt keres? Jogi problémája van, de nem tudja hová forduljon?

TELJESKÖRŰ JOGI SZOLGÁLTATÁS AZ ALÁBBI TERÜLETEKEN:

- **VÉDŐI FELADATOK ELLÁTÁSA**
(szabálysértési, közigazgatási, büntetőügyek)
- **ADÁSVÉTEL** és egyéb szerződések, okiratok szerkesztése
- **CÉGALAPÍTÁS, CÉGMÓDOSÍTÁS** (Bt., Kft., Rt.,)
- **POLGÁRI PERES ÉS NEM PERES ELJÁRÁSOK**
- **CSALÁDJOG**
(válóper, vagyonmegosztás, gyermekelhelyezés, tartásdíj)
- **ÖRÖKLÉS, VÉGRENDELET**

ÉN SEGÍTHETEK ÖNNEK!

- **KÁRTÉRÍTÉSI ÜGYEK**
(közlekedési balesetek, munkabalesetek)
- **MEZŐGAZDASÁGI FÖLDTERÜLETEK ADÁSVÉTELE**

IRODA: BALATONSZENTGYÖRGY, VIRÁG U.2.
TELEFON: +36 20 9249 915
E-MAIL: IRODA@DRRADICS.HU
BEJELENTKEZÉS ELŐZETES IDŐPONT EGYEZTETÉSEL!

Különös szilveszter

„Különös szilveszter, táncol a hóember! Akár egy filmben, felvillan sok furcsa kép!” – szól a Generál együttes 1977-es dala, amit leginkább Cserháti Zsuzsa és Charlie duettje tett ismertté. Ilyen különös szilveszter lett a mostani is, melyet a Balatonberényiért Egyesület szervezett a művelődési házban december 31-én. Volt hó, voltak felvillanó képek, filmes-zenés retro utalások, virsli, pezsgő, tűzijáték stb.

Kellemes meglepetésként ért minket, hogy ilyen nagy érdeklődés volt a program iránt, sikerült megtöltenünk a művelődési házat már előző nap, így sajnos a helyszínen próbálkozó pár embert már nem tudtuk leültetni. Viszont felajánlottuk nekik, hogy éjfél után féláron bejöhetnek, e lehetőséggel aztán többen éltek is.

Nyolcra hirdettük a kezdést, a többség meg is érkezett kilencig, és indulhatott a buli. Hamarosan benépesült a táncparkett, és a büfét is megrohamozták a szomszások. Elkezdődött a tombolaárúsítás, fogyott is szép számmal, köszönhetően a több mint negyven nyereménytárgynak és a vonzó fődíjnak. Fél 11 tájban, a táncolók szusszanását kihasználva, a szemüveges Pumuklinak öltözött Toronyi Zsolt néhány komoly fejtörést okozó feladattal próbálta szórakoztatni az összegyűlteket: régi televízió műsorok, sorozatok zenéit, valamint a 60-as, 70-es évek termékeinek, szolgáltatásainak emblémáit kellett felismerni. Az izzasztó szellemi torna után a többségnek jólesett egy kis mozgás a parketten. Éjfélkor tűzijáték várta az érdeklődőket, bár viszonylag kevesen merészkedtek ki a hidegbe, hogy megnézzék. Ezt követte a retro feladatok értékelése és a díjak kiosztása, majd pedig a tombolasorsolás, ahol gazdára talált többek között kerámiatárgyaktól kezdve színházjegyeken, ajándékcsomagokon, tortán át egy kocsit trágya és fődíjként egy tablet is. A party nagyjából hajnali fél 5 körül ért véget, és egy gyors összepakolás után mi szervezők is nyugovóra térhettünk.

Egyesületünknek ez volt az első szilveszteri bulija, amit összességében végül sikeresnek ítéltünk, bár nyilván voltak olyan tapasztalatok, negatívumok, amelyeket a következő alkalommal át kell gondolni vagy megváltoztatni.

Amikor felmerült a szilveszteri program ötlete, sokat gondolkodtunk, számolgattunk, hogy bevállaljuk-e. Egyrészt mivel az egyesület 2014. májusában alakult, még elég csekély anyagi forrásokkal rendelkezünk, másrészt egy egész éjszakás színvonalas program megszervezéséhez komoly munka és sok lelkes elkötelezett ember szükséges. Hosszas mérlegelés után mégis úgy

döntöttünk, hogy megpróbáljuk.

Azzal az elejétől tisztában voltunk, hogy előző nére nem nagyon futja a keretünkől. Egyrészt mert ebben az esetben a minőség és az igényesség alapelv lett volna, az ebbe a kategóriába tartozó zenekarok, zenészek díja pedig nagyon magas, különösen szilveszterkor, ráadásul a legtöbbjük már hónapokkal előbb elkötelezte magát valahova. Másrészt, ha mégis hívunk egy jobb zenekart, magasabb belépőjeggyel kellett volna kalkulálnunk, azt meg kockázatosabb volna értékesíteni.

Így jött a képbe a DJ és a retro party lehetősége. Akik látták a plakátot (és el is olvasták), tudhatták, hogy épp emiatt nem kifejezetten báli zene volt várható. Így azokat a kritikus visszajelzéseket nem nagyon tudjuk értelmezni, hogy miért nem volt mulatós zene meg csárdás? Ezt mi sehol sem ígértük, a retro a mi olvasatunkban nem ez. Mindemellett el kell ismernünk, hogy a zene némileg valóban kifogásolható volt, mert nem alkalmazkodott kellően a korosztályi elvárásokhoz. Kicsit sok volt a külföldi számból és a 90-es évek slágereiből, és hiányoztak a 60-as, 70-es évek táncolható-énekelhető zenéi. Ezt közben is jeleztük a DJ-nek, de valami miatt nem volt igazán fogantatja... Igyekszünk tanulni belőle, és legközelebb olyan személyre bízunk a zene szolgáltatását, aki jobban alkalmazkodik az igényekhez.

Azt gondoljuk azonban, hogy aki akarta, volt hozzá társasága és jókedve, jól tudta érezni magát. A tapasztalatokat összegezve és a fényképeket visszanézve jó hangulatú buli volt, kaptunk sok pozitív reakciót, a negatív visszajelzéseket pedig megpróbáljuk a helyükön kezelni. Reméljük, hogy az idei szilvesztert a fentiek ismeretében még jobbra és emlékezetesebbé tudjuk majd tenni.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik megvették a belépőjegyet és eljöttek, illetve bármilyen formában támogatták a rendezvényt, legyen az anyagi hozzájárulás, befektetett munka, tombola felajánlás vagy bármi más.

A belépőjegyekből, tombola eladásból és a büfé által forgalmazott összegből származó pénz - a költségek kiegyenlítése után - a Balatonberényiért Egyesület bevétele, abból más személynek anyagi haszna nem származik, a rendezvény megvalósításában közreműködők (legyen az szervezés, lebonyolítás, tombola vagy a büfében történő árusítás) valamennyien önkéntesen, díjazás nélkül végezték a munkájukat.

Bató Bernadett

MAGYAR KULTÚRA NAPJA

A BALATONBERÉNYÉRT EGYESÜLET
SZERETETTEL MEGHÍVJA ÖNT ÉS KEDVES CSALÁDJÁT
A MAGYAR KULTÚRA NAPJA ALKALMÁBÓL
2015. JANUÁR 24-ÉN (SZOMBATON) 18 ÓRAKOR

A BALATONBERÉNYI MŰVELŐDÉSI HÁZBAN
MEGRENDEZÉSRE KERÜLŐ ÜNNEPI MŰSORRA

Program:

Köszöntő

Sajó Ferenc: A magyar nyelv

Előadja: Druskóczi Tünde

C. Tóth Zoltán, a keszthelyi Magyarok Nagyasszonya plébániatemplom
organistájának műsora

Bencze Imre: Ékes, édes anyanyelvünk I. rész - Sinkovits Imre előadásában
Bejátszás projektorról

Szünet

A Vörös József-díj bemutatása és átadása
Bencze Imre: Ékes, édes anyanyelvünk II. rész

Előadja: Bereczky Szilárd

Kéri Ferenc: A beteg disznó

Népi színmű

Szereplők: ifj. Horváth László, Bató Bernadett, dr. Hamza Andrea,
Jeroscsáki Milán, Varga Zsolt

A belépés ingyenes, minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Magyar Kultúra Napja

1989. január 22-e óta ünnepeljük, annak emlékére, hogy Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon tisztázta le a Himnusz kéziratát. Azzal a céllal jött létre, hogy nagyobb figyelmet szenteljünk hagyományainknak, gyökereinknek, erősítsük nemzeti öntudatunkat és továbbadjuk múltunkat idéző szellemi és tárgyi emlékeinket.

Az ünnepi műsor összeállításakor egy Kölcsey idézet jutott eszembe, amelynek igazságtartalma, figyelemfelhívása sokkal időszerűbb, mint a reformkorban volt. „Meleg szeretettel függj a hon nyelvén! mert haza, nemzet és nyelv egymástól válhatatlan dolog;” Az elmúlt huszonöt évben az ünnepnap elérte célját, csak egy valamiről feledkezünk meg, kultúránk fő hordozójáról, az anyanyelvünkről. Nem védjük, nem őrizük, nem fejlesztjük, sőt lépten nyomom megbecstelenítjük. Az írott sajtó és a média élen jár eme nemzeti kincs lerombolásában. Már nincsenek nyomdafestéket nem tűrő szavak. Úgy látszik a festék összetétele is megváltozott, már mindent eltűr. Nemzeti szlogeneket harsog a televízió, emlékeztet, hogy bátor, büszke nép a magyar. És valóban, merünk büszkék lenni magyarságunkra, de nem merünk választékosan beszélni anyanyelvünkön. Merünk trágárok lenni, az ötvenesek és hatvanasok is, mert nem csak a húsz éveseké a világ. A fiatalok mernek követni bennünket, életkori sajátosságból fakadóan még hangosabban, még ocsmányabbul, mert mi vagyunk a bátor, büszke magyarok. Merjük sárba tiporni kultúránkat, merjük a való világot e fölé emelni. Merjük a médiaszemetet kultúránk részévé tenni, de nem merjük valós kultúránkat hirdetni. Mi, bátor, büszke magyarok. Merünk hamis normákat értékrendszerünk részévé tenni, de nem merjük az igazi értékeket előtérbe állítani. Mi, bátor, büszke magyarok. Merünk mindent, s mindenkit elítélni, szókincsünk kimeríthetetlen a negatív jelzők használatakor, de nem merünk pozitív példát mutatni. S, amíg nem nővünk fel a feladathoz, a nagyvilág nem lesz büszke ránk. Az igazi bátorság ehhez kell! S, ha tömeges méretűvé válna a példamutatás – akkor és csakis

akkor – a jövő generációja méltán lenne büszke ránk. Ránk, bátor, büszke magyarokra. Vessük emlékezetünkbe Kölcsey szavait!

„Meleg szeretettel függj a hon nyelvén! mert haza, nemzet és nyelv válhatatlan dolog; s ki ez utolsóért nem buzog, a két elsőért áldozatokra kész lenni nehezen fog.”

Csiri

Vélemény

Nagyon szép és nemes gesztus, hogy a hagyományokhoz híven 2014-ben is felköszöntötték a különböző szervezetek az időseket.

Fájónak érzem viszont azt, hogy már évek óta elmarad „az a hagyomány”, hogy a beteg, mozgáskorlátozott, rosszul látó idősek, akik még kísérettel sem tudnak ezen a rendezvényen részt venni, róluk elfeledkeznek.

Úgy gondolom, ezen a jövőben változtatni ille- ne, mivel őket sem szabadna megfosztani egy jó szótól, felköszöntéstől, hisz amíg tudtak, sokat tettek a faluért!

Béres Ferencné

Köszönetnyilvánítás

A Vöröskereszt helyi szervezete nevében köszönetet mondok Bali Istvánné / Panninak/ a fáradozásáért és munkájáért, hogy az általa képviselt " Őszinte Mosoly Közhasznú Alapítvány " ruhaadományával több családnak szebbé tette az ünnepi készülődést.

Jeroscsáki Józsefné

A Vöröskereszt helyi szervezetének elnöke

Köszönet

Köszönet hosszú Andrásnak és feleségének, Katinak, amiért az elmúlt évben az ingyenes ruhaosztás kínálatát többször is gyarapították.

Csiri

Köszönet

Köszönjük Erika és Gerhard Ultznak valamint Kristóf Ferencnek és családjának az Idősek napjára adott támogatásukat.

Barjákné Martin Judit

BOSZORKÁNYBÁL

Sok szeretettel meghívjuk
minden kedves boszi társunkat idén is,
a balatonberényi Művelődési Házba,
2015. január 31-én, 20:00 órától
tartandó fergeteges batyus boszibálunkra!

Kéretik megszívlelni és betartani az alábbiakat:

Batyusbál lévén *enni- és innivalót*
minden boszi varázsoljon *a saját asztalára!*

Mindenki vegye elő a szekrény mélyén rejtegetett, *alkalomhoz*
illő öltözképt és abban jelenjen meg e neves alkalomra!
Öltözzetek ünneplőbe, boszorkányhoz legillőbbe,
és járművedet se feledd otthon!

Minden résztvevő *1000 Ft-tal járuljon hozzá* a zenész
díjazásához, és az egyéb költségekhez, melyet akár előre is
odaadhatsz Barjákné Martin Judit boszítársadnak
(30/559-1389), de legkésőbb érkezéskor mindenképp kérünk
elővarázsolni!

Asztalt foglaltatni Barjákné Martin Judit boszítársadnál
tudsz, emailben a *bernadett.bato@gmail.com* címen,
vagy a facebook-on Balatonberényért Egyesületnek
is küldhetsz üzenetet:
(www.facebook.com/Balatonberenyert-Egyesulet).

Az érkezőket *legkésőbb 22.00 óráig tudjuk beengedni*,
utána zártkörűen folytatódik a mulatozás!

Kisboszik *12 éves kortól, szülői felügyelettel*
vehetnek részt a programokon!

Tánc és mulatozás hajnalig!

Emlékeim

(Gyermekkori játékok)

A 2014-es év karácsonyáig kegyes volt hozzánk az időjárás. Az elmúlt években, évtizedekben ilyenkor komoly hidegek, havazások már november elején és derekán is előfordultak. Ekkor a régi öregek szokták mondani, hogy a „Kutyát sem kell kiverni, olyan zord idő van”. Nem volt TV, rádió is csak pár háznál, számítógép és internet pláne nem. Mi gyermekek a házi feladat megírása és a tananyag megtanulása után játékkal ütöttük el az időt. Szeretném közreadni a Kedves Olvasónak, hogy mit is játszottak a mai öregek, s az Ő elődeik gyermekkorukban.

Lakásban játszott téli játékok:

Kukoricaszárból készült játékhegedű, 1955. Ramocsaháza

Forrás: Magyar Néprajzi Lexikon

– Hegedű készítése. Ősszel amikor – természetesen egy rövidebb nyelű kapával, volt aki sarlóval – levágták a kukoricaszárt, – főleg a fiúk – kukoricaszárból készítettek hegedűt. A száraz szárt úgy vágták el, hogy egy „íz” maradjon mindkét végén. Az egyik felét úgy vágták ki hosszában, hogy két húr legyen, melyet pálcikákkal kellett szétfeszíteni. Ebből kettőt készítettek, az egyik volt a hegedű, a másik a vonó és úgy játszottak, zenéltek vele, mint az igazi hegedűvel a zenészek. Ha megnyálazták a „húrokat”, nyikorgó hangot adott ez a „hegedű”. A másik ilyen

hangszer volt a fésűmuzsika. Egy fésűre selyempapírt helyeztek, s úgy fújták, mint a szájmuzsikát. Voltak, akik szép dallamokat tudtak eljátszani vele.

– Állatok készítése. Kukoricaszárból állatokat is készítettek. A vastagabb része volt az állat teste, a vékonyabb részből, vagy gyufából a lába, parafa stupli a feje. Ilyen állatok vadgesztenyéből is készültek.

– Kút és kunyhó (gunyhó) építése. Télen a konyhában kukoricát morzsoltak a felnőttek, mi gyerekek a kukoricacső megmaradt csutájából

kutat építettünk. Az volt a nyertes, aki magasabbra tudta rakni, és nem dőlt össze.

– Kártyavár építése. Többnyire volt már kártya, és az egymásra rakott lapokkal várat építettek. Itt is az nyert, aki a legtöbb kártyát felhasználva, magasra építette fel a kártyavárat. Amelyik gyermeknek nem sikerült, titokban vagy meglökte az asztalt, vagy fújt egyet, és a játszótárs kártyavára összedőlt. Ekkor sírás lett a vége a játéknak.

– Papírhajtogatás. Kedvenc időtöltés volt a különböző tárgyak hajtogatása újságpapírból, vagy az előző évi falinaptárból. Ilyenek voltak a „buxsa” (pénztárca), a sőtartó vagy szenteltvíz tartó. A fiúk szívesen hajtogattak csákót, repülőgépet, hajót és pörgettyűt, míg a lányok legyezőt, ollóval papírból csipketerítőt készítettek.

– Cérnázás. Általában kislányok játszották. Egy hosszú fonalat vagy hurkamadzagot a két végén összekötöttek, és mind a két kézfejre tekerték, ezután a középső ujjal egyik kézről a másikra vették át. Majd a másik játszótárs átvette a fonalat, melyből bölcső, háló és más alakok formálódtak. A cérnával hosszú ideig lehetett játszani.

– Malmozás. Ezt a játékot úgy készítették, rajzolták papírra. Kukoricaszemmel és babbal, esetleg fehér és tarka babbal vagy 2 színű gombbal játszották. 9-9 db kellett hozzá. Az ügyesek és leleményesebbek több órán át is játszottak egy-egy játszmat. Az veszett, akinek a malomtáblán csak 2 szem bab, kukorica vagy 2 db gomb maradt. Napjainkban is van olyan család, ahol még a téli estéken malmoznak.

– Babázás. A kislányok kedvenc időtöltése volt. Ősszel, amikor a kukorica kihozta a haját, a szülők egy-egy kukoricafejet letörtek a kislányok számára, hogy azzal babázzanak, melyet előszeretettel fésülgettek. Nagyon kedvelt volt a rongybaba is. A kidobásra ítélt flóraharisnyába egy kis rongyot tömtek, majd elkötötték spárgával, ez lett a baba feje. Majd tovább rakták a rongyot, mely a teste lett. Kezet és lábat külön készítettek, és úgy varrták hozzá a törzshöz.

(Folytatjuk.)

Kovács Ilona
helytörténet kutató

Ferkó és Bundás

A kép forrása: Internet

Ferkó a betyárok nyomát követte, míg az valami lápos rétbe nem torkollott, itt jobbnak látta visszafordulni. A tihanyiaknak hűlt helyét találta. Azonnal utánuk indult. – Mindig a szalmanyomokat kövesd, s használd a jégpatkóidat! – figyelmeztette a szántódi kocsmáros. A szalmanyomok hamar eltűntek. A jeget ellepő víz széthordta őket, s bizony Ferkó csak találomra ment előre. Hamarosan elvesztette a fejét. Egyszer csak a süket csendet távoli ugatás zavarta meg, majd szétvált a ködfal, s ott állt előtte Bundás. Gyengéden a szájába vette a gyerek kezét, s el kezdte húzni az ellenkező irányba. Ferkó boldogan engedelmeskedett. Vagy félórányi gyaloglás után távoli segélykiáltásokat hallott. Egy fiatal pár és egy idősebb férfi próbálta a félig elsüllyedt szekeret megmenteni a jég fogságából. – Hagyják azt a szekeret! – kiáltott oda Ferkó. – Még magukat is berántja a jég! A férfiak némán engedelmeskedtek a gyereknek. S hamarosan csak egy fehér folt mutatta a szekér helyét a jég alatt. – Ide mögém, libasorba! – adta ki az utasításokat. – Te honnan tudod az utat? – kérdezte szipogva a lány. – Én ugyan sehonnét, de a kutyám, az biztosan kiigazodik a jégen. – indult el Ferkó a kuvasz után. Útközben elmesélték, lakodalmi hízóért indultak Balatonendrédre. A kisasszonyka a tihanyi apát úr unokahúga. Amikor Bundás pontosan a révcárdánál partra vezette őket, a kocsmáros majd kiugrott örömeiben a bőréből. – Apádék megjöttek, estére összehívta a céhgyűlést, be akar számolni a kőröshegyi útról. – Na, ahhoz nekem is lesz hozzátennivalóm! – állt fel Ferkó.

Aszaló Jánosból meggyötört, kétségbeesett ember lett ezen a napon. A kőröshegyi úttal nem csak társai becsülését és bizalmát veszítette el, hanem

egyetlen gyermekét is. Beszámolója közepén tartott, mikor felpattant az ajtó, s megjelent Ferkó. Aki aztán elmesélte, hogyan csapta be a kupec a halászokat. – A Pikának adott pénzt beteszem a céhládába a magaméból, legalább ennyivel enyhítem a kárt, amit okoztam. – szólt a nótárius. – Az apát úr haragját is magamra vállalom. Holnap felkeresem őt.

– Nagy a baj apát úr! – lihegett a berohanó küldönc. – Négy napja útra kelt a kisasszonyka a vőlegénnyel Balatonendrédre hízóért. Jós Fábián vitte át őket a jégen, s még mindig nem tértek vissza! – A vőlegény és a menyasszony...- suttogta az apát. – Már keresték őket a jégen, s a parton egyaránt, de nyomuk veszett. – hajtotta le fejét a futár. – Megtalálták a helyet, ahol a szekerük elsüllyedt. A lovak is odavesztek, de embert nem találtunk sehol. - csuklott el a lovas hangja. – Elvesztek! – térdelt le az apát. – Engedelmet apát uram... – folytatta a küldönc. – A testvérnénje még nem tudja. Úgy gondoltam, papnak, s atyafinak való feladat ennek közlése. – Igazad van fiam. Rettenetes dolog ez egy idegennek, de papnak és atyafinak kötelesség. Imádkozok értük, lelkiert gyűjtök, s indulok Aszófőre.

Az imádságok közepette zavarta meg Aszaló. – Főapát uram a bocsánatáért esedezem, nincs disznó... – Nincs is kinek. Egy disznó miatt szállt el az ifjúi lélek. Meghalt az unokahúgom. – Főtisztelendő uram! – állt az apát elé Ferkó. – Szerényen, és tisztelettel azt kérdezném, mit adna érte, ha élne a kisasszonyka? – Hogy mit? Akár száz disznót is! – sóhajtott az apát. – A lány é! Bundás kutyám megmentette az életüket! – szólt a gyerek. – Élek, főtisztelendő atyám! – lépett a szobába Darázs Teri. – S valóban ennek a legénynek, s a kutyájának köszönhetjük az életünket. Az apát meghallgatta a beszámolót majd így szólt. – A Disznósi bokr becsületéhez nem fér kétség. Megtérítem a károkat. Egy kikötésem van, amint újra jó lesz a jég, átmentek Somogyba a disznókért! Te pedig Teri – fordult a menyasszonyhoz – a Disznósi kompánia minden tagját, a legkisebbet is meghívod a lakodalmadba! Ferkó fiam, te külön kérhetsz valamit tőlem. – Hát, ha meg nem sértem, Bundás nyakörve nagyon régi, rongyos... és ugye mindenki tudja, hogy az apátsági szíjgyártó milyen gyönyörű dolgokat készít... – Vedd úgy fiam, hogy már meg is kaptad. – simogatta meg Ferkó fejét az apát.

A jég hamarosan megerősödött. A lakodalmat még karácsony előtt megtartották. Pika kupeccel többet senki sem kötött alkut.

Lipták Gábor nyomán

Csiri

Zöldtető

A zöldtető (a tetők virágos növényekkel és pázsitfűfélékkel való beültetése) több egy szép látványnál, sokféle használati lehetőséget kínál, sőt a kiadásokat is csökkenti.

A zöldtető védi a tetőszigetelést extrém hőmérsékletektől, jégesőktől és egyéb időjárási viszonyoktól és általa megduplázza annak élettartamát.

A zöldtető tehermentesíti a csatornarendszert, a felépítés- és növényzettől függően az éves csapadék 40-99 %-át tárolja, és újra elpárologtatja. Ezzel egy zöldtető hatékonyan hozzájárul az épületek hűtése, a levegő párásítása és a finomporok lekötéséhez.

A természetben okozott beavatkozás kiegyen-súlyozásának szabályozásánál egy zöldtető elismert tényező, sok állatfajnak életteret pótol. Zöldtetővel az ingatlant duplán lehet használni: csak egyszer kell megvásárolni a drága telket, de duplán hasznosítható - létrejön egy plusz igénybe vehető tér.

Zöldtetők a mai világban hozzátartoznak a modern építészetben a maradandó építésmódhoz.

A zöldtető előnyei:

- **Élettér növelése:** Az emberek mellett az élőlények millióinak is életteret adunk egy tetőkerttel. Pozsgások, vadvirágok és, fűfélék, apró bogarak, lepkék és madarak, ahogy megteremtődnek a feltételei, elkezdik kialakítani magunk számára a megfelelő környezetet. Kialakul egy új élettér az eddig csupaszon heverő holt felületeken.

- **Mikroklíma kialakulás:** A növények az életfolyamataik során széndioxidot kötnek meg, oxigént szabadítanak fel és vizet is párologtatnak. A klímára kedvező folyamatok játszódnak le a tetőkertekben is. Ezek a folyamatok a többi élőlény számára és nekünk embereknek is kedvező mikrokörnyezetet teremtenek: kiegyenlített hőmérsékletet, magas párárt - ugyanakkor porfogó hatása miatt a porártalom is kedvezőbb lesz.

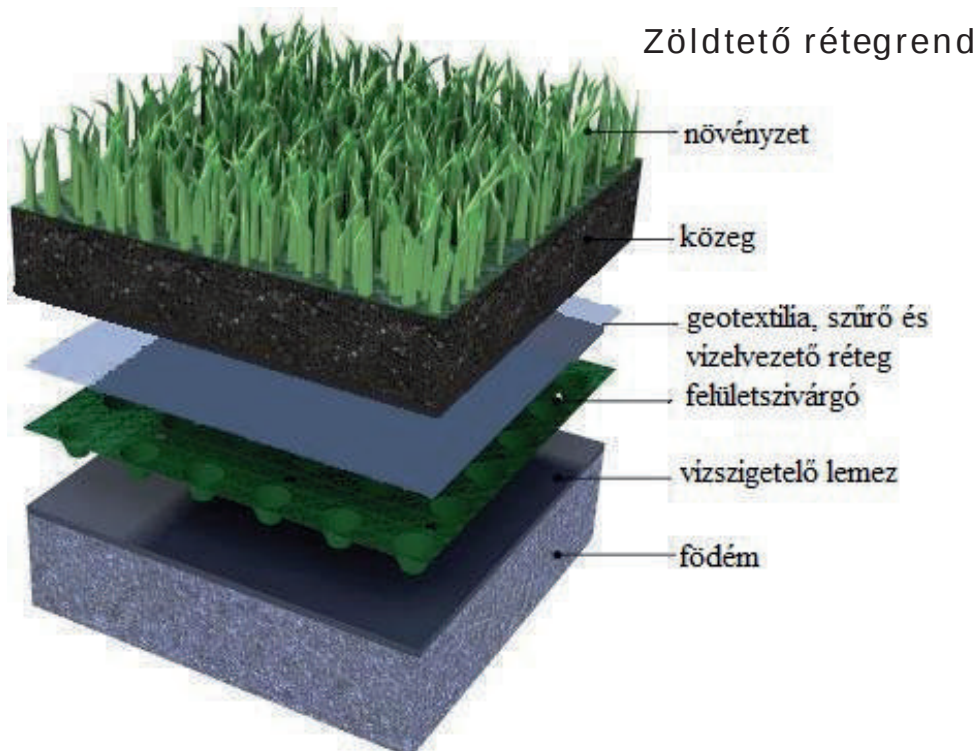
- **Hőszigetelő hatás:** Az alacsony hőingadozás az épületekre nézve is kedvező, megnövekedik a szerkezet élettartama. A talaj és a növények javítják az épület belső klímáját is, hiszen télen javítják a hőszigetelő képességet, nyáron a párolgás miatt hűtik a szerkezetet.

- **Műszaki előnyök:** A hagyományos, lapostetőkkel szemben a zöldtetők a szigetelésnek is többletvédelmet nyújtanak. Az előbb említett hőingadozás csökkentése mellett, a réteg mechanikai sérülésekkel szembeni védelmét is el látják. Takart szerkezetté válik a szigetelés, így megvédjük a napsugárzás káros hatásától is. A leterhelés miatt szükségtelenné válhat a vízszigetelés rögzítése, ezzel egy technológiai lépés, és sok hibaforrás szüntethető meg.

- **Kedvező hatás a városi ökológiára:** A növényzettel telepített tetők a város klimatikus javításán túl a csapadékhasznosításban és a zajcsillapításban is jelentős szerepet játszhatnak. A hirtelen lezúduló zápor az ültetőközegben kondenzálódnak és nem terhelik azonnal a város csatornarendszerét, így a keresztmetszetek csökkenhetnek, ebből következően a beruházási költségek is kedvezőbben alakulnak. A zöldfelületek fényelnyelő képességének is nagy a jelentősége lehet a jövő városainak környezetvédelmében.

Forrás: Gernot Minke: Zöldtetők. Cser Kiadó, Budapest, 2009

Varga Zsolt
környezetmérnök

Az energiasitalokról

Az alábbi tájékoztatót iskolánk részére az ÁNTSZ juttatta el azzal a kéréssel, hogy lehetőség szerint minél szélesebb körben ismertessük a szülőkkel és a gyerekekkel.

Ebből a megfontolásból szeretném közreadni a helyi újságban is. Remélve, hogy akik eddig a reklámok hatására gondolkodás nélkül megvetették és fogyasztották ezeket a káros energiasitalokat, ezen túl jobban átgondolják, mielőtt kosarukba teszik. Természetesen a cél, hogy a gyerekeink ne legyenek fogyasztói a bizonyítottan káros termékeknek. Ez az oktatási intézmények mellett a szülők felelőssége.

Tájékoztatás szülők részére

Miért veszélyesek az energiasitalok?

Az energiasitalok néhány éve jöttek divatba, az elhasznált energia pótlására, aktivitásfokozóként, fáradtságűzőként. Az energiasitalok reklámjait látva, fantasztikus, hasznos és kellemes élményekre számíthatunk. „Szárnyakat kapunk”.

De a reklám csálóka és torz képe mögött súlyos, akár életveszélyes hatásai lehetnek az energiasitaloknak.

Fontos, hogy Ön is tisztában legyen azzal, hogy milyen komoly veszélyek fenyegetik gyermekét, ha Ő energiasitalt fogyaszt.

Az élelmiszeripar számára az egyik legjövedelmezőbb az energiasital gyártás. A cégeknek ez óriási haszon, de az egészségünk fizetheti meg ennek az árát.

Sajnos, Magyarországon még nincs megfelelő szabályozás, ami legalább a gyerekeket védené ennek a veszélyes italnak a fogyasztásától.

Fontos, hogy Önnek is legyenek a témában hiányzó információi, amelyek ismeretében, törvényi szabályozás hiányában, legalább Ön meg tudja óvni gyermekét.

A fiatalok körében népszerű energiasital egy – egy dobozában 4-5 csésze erős kávénak megfelelő koffein is lehet. „Mint egy lórúgás.” A következményei sajnos nagyon súlyosak.

Nagy mennyiségű energiasital, koffein fogyasztás előidézhetheti a koffein túladagolás tüneteit:

- erős fejfájás
- erős hányinger
- hányás, hasmenés
- szapora pulzus, szívdobogás
- nyugtalanság, izgatottság
- álmatlanság

- pánikroham

A koffeintartalmú italok fogyasztásához nem szokott emberek, különösen 18 év alatti gyermekek esetén, a túladagolás akár halálhoz is vezethet.

A koffein hatásaihoz, ha folyamatosan fogyasztjuk, hamar hozzászokhatunk, ugyanazért a hatásért, (frissesség, élénkség) egyre többet kell bevenni.

Mindannyian ismerjük a koffein, a kávé víz-hajtó hatását. Felnőtteknél, 1-2 csésze kávéfogyasztás mellett, ez nem is jelent semmilyen gondot, a kiürült folyadékot pótoljuk vízzel.

De ha extrém mennyiségű koffeint viszünk be energiasitalal, és közben kimerítő fizikai munkát végzünk, intenzíven sportolunk, vagy sokat táncolunk, a mozgáshoz társuló izzadás és a koffein erős víz-hajtó hatása miatt, olyan nagy lehet a folyadékvesztés, ami akár hirtelen szívhalált okozhat.

Hogyan hat az energiasital fogyasztás a növekedésben lévő szervezetre?

A gyors növekedés és az agy fejlődési szakaszában a megfelelő alvás és a helyes táplálkozás alapvető fontosságú. A koffeintartalmú energiasitalok fogyasztása felborítja a normál alvás - ébrenlét ritmust, egészségromboló hatású, gyermeke idegrendszerét, tanulási képességeit károsítja.

Felhívás Szülők részére:

- Nagyon fontos, hogy Önök ne vásároljanak energiasitalt gyermeküknek, és figyeljenek arra, hogy gyermekük lehetőleg ne is fogyasszon ilyen terméket.

- Az energiasital nem pótolja a folyadékot, inkább kihajtja a szervezetből a vizet, ezért víz, üdítő helyett nem szabad fogyasztani. Szomjoltásra alkalmatlan.

- Energiasitalt semmi esetre se fogyassza együtt gyógyszerrel, étrend kiegészítővel, alkohollal, mert a hatás kiszámíthatatlan, agresszivitást válthat ki, így veszélybe sodorhatja a fogyasztóját ill. hirtelen súlyos állapot vagy halál következhet be. Az energiasital és az alkohol együttes fogyasztása végleges károsodást okoz a májban, a szívben, és a vesében is, az intenzív tánc egy buliban tovább rontja a helyzetet.

- A megerőltető fizikai terhelés, erős fizikai munka, sportolás során fogyasztott energiasital életveszélyes szívritmus-zavarhoz, agyvérzéshez vezethet.

- Az energiasital nem egyenlő a sportitalal, a sportital összetevői az intenzív sportolás

alatt elvesztett anyagokat pótolják. Megfelelő módon fogyasztott sportital nem veszélyes.

- Várandósság alatt soha ne fogyasszanak energiasitalt, károsítja a magzatot.
- Kerüljék az energiasital fogyasztást szoptatás alatt, magas vérnyomás esetén, szív és érrendszeri betegségek mellett, koffeinzárványosság esetén

Az energiasital által okozott mesterséges pörgetés (felfokozott állapot) megterheli a szervezetet. Felborítja a normál életritmust, ami újabb és újabb energiasital fogyasztásra ösztönöz. Az örökös kör vége a kimerültség, energiát veszített szervezet, ami előbb vagy utóbb egészségkárosodáshoz vezet.

Az igazi energiát, az immunrendszer védelmét, az egészséges táplálkozás, a megfelelő mennyiségű alvás és a rendszeres testmozgás, lelki egyensúly biztosítja. Az energiasital elnevezés félrevezető, pont ez a termék veheti el tőlünk és gyermekeinktől az energiát, vagy akár az egészséget.

Az energiasital összetevői nem szükségesek a szervezet számára, sőt károsítják azt. Szárnyak helyett púpot kapunk.

Az energiasitalok egészségkárosító hatásáról gyermekek, serdülők számára

Felgyorsult világunkban egyre többen fogyasztanak energiasitalokat fáradtságűzőként, aktivitásfokozóként. Nem szabad elfeledkezni azonban arról, hogy az energiasitalok koffeint, és más, a koffein hatását felerősítő összetevőket tartalmaznak. Koffein-tartalmú ital fogyasztásához nem szokott egyének, vagy 18 év alatti gyermekek esetében a túladagolás akár halálhoz is vezethet.

Tények az energiasitalokról

- Az energiasitalok átmenetileg felpörgetnek, növelik a teljesítményedet, de utána még erőteljesebb fáradtság jelentkezhet.
- Az energiasitalok olyan anyagokat tartalmaznak, amelyek túlzott fogyasztása súlyosan károsíthatja a szervezetedet. Okozhatnak szédülést, álmatlanságot, izzadást, gyors, erős szívdobogást, nyugtalanságot, pánikrohamot, hányingert, hányást, hasmenést.
- Erős vízhajtó hatása miatt hamar a szervezet kiszáradásához vezethet, amely hirtelen szív-megállást és halált is okozhat.
- A koffeintartalmú energiasital fogyasztása – felborítva az alvás ébrenlét ritmusát – egészség-

rontó hatású.

- Az energiasitaloknak magas a cukortartalma, ez könnyen elhízáshoz vezethet.
- Az energiasital és az alkohol együttes fogyasztása végleges károsodást okoz a májban, a szívben, és a vesében is.
- Az alkohollal kevert energiasitalok további veszélye, hogy tévesen értékelsz helyzeteket, kötekedő, agresszív lehetsz és így veszélybe sodorhatod magad.

Mit tehetsz, ha fáradt, kedvetlen és levert vagy?

Ha nem tudsz fölébredni, vagy egyszerűen csak állandóan fáradtnak érzed magad, semmiképp ne az energiasitalhoz nyúlj elsőként, gondolj arra, hogy talán változtatnod kellene az életmódodon, hogy természetes módon legyél mindig friss és aktív.

Néhány tipp, hogyan tudod ezt elérni:

- Mindig reggelizz. Ha eszel valamit reggelente, beindítod a rendes anyagcseréd, és ez által nem leszel fáradt.
- Gyakran elfáradunk amiatt, hogy csökken a vércukorszintünk. Ennek elkerülésére egyél naponta öt alkalommal, és legalább kétszer gyümölcsöt.
- Igyál vizet. Ha ki vagy száradva, sokkal kimerültebb vagy. Igyál folyadékot, lehetőleg vizet minden órában, hogy ezt elkerüld.
- Fogyassz kevesebb édességet. Az olyan termékek, melyek cukorban gazdagok hirtelen megnövelik a vércukorszintet, aztán a cukorszint hirtelen le is csökken. Ez a csökkenés vezet a kimerültség érzéséhez. Ha ritkábban eszel édességeket, elkerülsz a vércukor ingadozást is.
- Mozogj! A mozgás a legjobb módszer arra, hogy a keringésed megfelelő legyen. A mozgás által javul az anyagcseréd és frissebbnek érzed magad.
- Aludj! Mindig fáradt leszel, ha nem alszol eleget. Próbáld meg lelassulni és minimum 7 órát aludni minden éjszaka. Fontos tudni, hogy a szervezet számára az éjfél előtti alvás nem pótolható be más időszakban.

Az egészséges életmód, a fizikai aktivitás, az egészséges táplálkozás, a megfelelő lelki egyensúly biztosítja az igazi energiát, és jelenti hosszú távon az egészség megőrzését.

Forrás: ÁNTSZ OTH, OÉTI

Közreadó: Gazda Jánosné

Keszthelyi programok

Színházi előadások a Balaton Színházban

Ifjúsági bérlet: Toldi bérlet /szerda 14.00/

Február 18. (szerda) 14.00

Jókai Mór - Becker András

AZ ARANYEMBER

-színmű két felvonásban-

Nektár Színház

Jegyár: 1.800 Ft

Gyermek bérletes előadás:

Február 9-10-11. (hétfő- kedd- szerda)

10.00 és 14.00

Csukás István - Bergendy István

SÜSÜ

-zenés mesejáték-

Komáromi Jókai Színház

Jegyár: 1.000 Ft

Koncertek a Balaton Színházban

Január 22. (csütörtök) 18.00

Balaton Színház, Simándy terem

„ÁTLÁTSZÓ VÍZ LEGYEN...” - CSEH TAMÁS
EMLÉKEST

Előadó: Hegyi Norbert és Joós Tamás

A belépés díjtalan!

Február 5. (csütörtök) 17.00

A VÉN SZABÓ

Berecz András ének- és mesemondó önálló estje

Jegyár: 1.500 Ft, Diákjegy: 800 Ft (16 éves korig)

Február 26. (csütörtök) 19.00

Balaton Színház, színházterem

BUDAPEST BÁR

lemezbemutató koncert

Jegyár: 3.900 Ft

Egyéb rendezvények a Balaton Színházban

Február 7. (szombat) 10.00-18.00

VII. Keszthelyi Esküvő Kiállítás

Kiállítók, bemutatók, kóstolók, különlegességek, ajándékok... Minden, ami egy tökéletes esküvőhöz és annak előkészítéséhez szükséges. A kiállításon számtalan szolgáltató mellett az esküvőhöz kapcsolódó előadásokkal és tanácsadással, tánc-, smink-, frizura- és esküvői ruha bemutatóval várják az érdeklődőket a szervezők. Vendég: Molnár Zsuzsanna ruhatervező (www.molnarzsuzsa.hu/)
A belépés díjtalan!

Február 17. (kedd) 19.00

A POSTÁS, AKI MEGESZI A LEVELEKET

A L'art pour l'art Társulat önálló színházi estje.

Jegyár: 2.800 Ft

Ismeretterjesztő előadások a Balaton Színházban

Január 30. (péntek) 17.00

KINCSES ZALA

Előadó: Kovács Gyula erdész

Február 20. (péntek) 17.00

SZÁMŰZÖTT MAGYAR IRODALOM: WASS
ALBERT

Előadó: Takaró Mihály irodalomtörténész

A belépés díjtalan!

Lélektani esték

Január 16. (péntek) 17.00

KIKÖTŐK ÉS VITORLÁK

A (meg)őrzés és (meg)változás egyensúlya

Előadó: Dr. Hada Zsuzsanna pszichiáter-coach

Február 10. (kedd) 17.00

APÁTLAN TÁRSADALOM

Előadó: Léder László pszichológus, az APA-füzet
szerzője

Február 13. (péntek) 17.00

SZEXUALITÁS A HÁZASSÁGBAN

Előadó: Tapolyai Emőke klinikai és pasztorál
pszichológus, szexuálpszichológus

Világjáró Klub

Filmvetítéssel egybekötött élménybeszámolók
expedíciókról,

filmforgatásokról, utazásokról, kalandtúrákról...

Január 26. (hétfő) 18.00

Élet az andoki indiánok között –
karnevál a magashegyen

Előadó: Hajdú Zsanett biológus

IMPRESSZUM

Kiadja: Balatonberényért Egyesület

8649 Balatonberény, Kossuth tér 1.

Email: bbereny.tukorkep@gmail.com

Nyomtatás: Toronyi Zsolt, TSR Kft.

Felelős szerkesztő: Bató Bernadett

Következő szám lapzártája:

2015. február 4.

Kérjük a cikkek beküldőit, hogy a fenti határidőt lehetőség szerint szíveskedjenek betartani. A határidőn túl beérkező írásokra vonatkozóan sajnos nem tudjuk garantálni, hogy bekerülnek a januári számba.

Az újságba szánt cikkeket, véleményeket a fenti email-címre, vagy a Kossuth L. u. 28. szám postaládájába kérjük leadni.

Olvasóinktól beérkezett kérésekre való tekintettel kérjük a cikkek küldőit, hogy amennyiben nem a saját írásukat küldik be, a forrást szíveskedjenek feltüntetni. Köszönjük azoknak, akik ezt eddig is megtették.

Az esetleges nyomtatási hibákért elnézést kérünk.